

Broj: 01,02, 04/4-05-152/08
Sarajevo, 20. 6. 2008. godine

KOLEGIJU OBAJU DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

POVJERENSTVU ZA VANJSKE POSLOVE ZASTUPNIČKOG DOMA

**POVJERENSTVU ZA VANJSKU I TRGOVINSKU POLITIKU, CARINE, PROMET I VEZE
DOMA NARODA**

**IZASLANSTVU PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI
SREDNJOEUROPSKE INICIJATIVE**

KOLEGIJU TAJNIŠTVA PSBIH

**Predmet: Izvješće o sastanku Općeg komiteta za gospodarske poslove Parlamentarne
skupštine Srednjoeuropske inicijative, Prag, 12. lipnja 2008. godine**

Sastanak Općeg komiteta za gospodarske poslove Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative održan je 26. svibnja u Pragu. Sastanku su nazočila izaslanstva parlamenata: Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Češke, Mađarske, Poljske, Rumunjske, Slovačke i Ukrajine, te predstavnici Izvršnog tajništva SEI-a.

Uime Parlamentarne skupštine BiH sastanku su bili nazočni g. **Mehmed Suljkanović**, predsjedatelj Izaslanstva PSBiH pri PSSEI, te gđica. **Edina Hrnjić**, tajnica Izaslanstva.

Tema sastanka bila je: „**Budućnost nuklearne energije u Europi**“. Sastankom je predsjedao g. Bogdan Pascu, predsjedatelj Općeg komiteta za gospodarske poslove i šefica Izaslanstva Rumunjske u PSSEI.

U svostvu uvodničara, sudionicima sastanka obratili su se predstavnici Ministarstva industrije i trgovine Češke Republike, predstavnici Instituta za nuklearna istraživanja te predstavnici ČEZ-a (Češka energetska kompanija) koji su prezentiranju potrebe za ulaganjem u nuklearnu energiju pristupili sa stručnog stajališta, dok su se parlamentarci u kasnijim raspravama više usredotočili na politički aspekt.

Usljed velikog porasta cijena nafte i posljedica globalnog zatopljenja, u novije je vrijeme počelo preispitivanje stajališta o nuklearnoj energiji. Nakon zastoja u gradnji nuklearnih elektrana u proteklome razdoblju, analize stručnjaka i međunarodnih organizacija upućuju na nužnost nastavka razvoja i gradnje nuklearnih elektrana. Iscrpljenje zaliha i sve izrazitije poskupljenje fosilnih goriva, s jedne, te nemogućnost zadovoljenja zahtjeva za sigurnom opskrbom potrošača obnovljivim izvorima energije, s druge strane, daju u idućim desetljećima poseban značaj nuklearnoj energiji.

Koncem svibnja 2008. godine čelnici Europske unije dali su podršku povratku na nuklearnu energiju. Zabrinuta globalnim zatopljenjem, Europska unija teži ostvariti smanjenje emisije plinova s efektom

staklenika do 2020. godine za barem 20%. Osim toga, stvarni porast cijena nafte i sve veća ovisnost zemalja Unije o uvozu plina dovode do potrebe za diverzifikacijom opskrbe energijom.

Uz EU podršku nuklearnoj energiji dala je i Međunarodna agencija za energiju objavljujući u publikaciji „Svjetske energetske prognoze 2006.“ da nuklearna energija može dati veliki doprinos smanjenju ovisnosti o uvozu nafte i plina te ograničavanju emisije ugljičnog dioksida.

Na tragu ovih argumenata, održane su i uvodne prezentacije koje su pokušale dati dodatne argumente za upotrebu nuklearne energije, ali i identificirati nedostatke koji nastaju upotrebom te energije, kao i energetske probleme s kojima se Europa suočava.

Za osnovne elemente koji utječu na budućnost nuklearne energije označeni su:

- gospodarstvo
- sigurnosna razina
- otpad
- zloraba u vojne svrhe
- javno mišljenje i stajalište političkih predstavnika
- pravni okvir, transparentno zakonodavstvo
- povjerenje u državnu upravu.

Problemi koji se javljaju u vezi s nuklearnom energijom su: starenje osoblja i opreme, nedostatak stručnjaka (mladi ljudi se sve rjeđe odlučuju studirati nuklearnu fiziku), prijevremeno zatvaranje jedinica za proizvodnju kao rezultat političkih odluka, nepovjerenje javnosti, problem odlaganja nuklearnog otpada. Navedeni problemi u budućnosti, prema riječima g. Petra Krsa, zamjenika voditelja Odjela za upravljanje i tehničku podršku Češkog državnog ureda za nuklearnu sigurnost, mogu biti riješeni stavljanjem posebnog naglaska na:

- usklađivanje sigurnosnih zahtjeva i regulativnih pristupa unutar EU
- modernizaciju postojećih nuklearnih elektrana
- rješavanje problema odlaganja nuklearnog otpada
- razvoj istraživanja
- zaštitu protiv terorizma
- razvoj novih tehnologija.

Nakon uvodnih prezentacija uslijedila je rasprava, u kojoj su parlamentarci predočili prilike u vezi s nuklearnom energijom u njihovim zemljama i pokrenuli brojna pitanja, poput političke i društvene opravdanosti ulaganja u nuklearnu energiju. Svjesni problema koje izaziva sve veća potrošnja energije u svijetu, ali i ograničenosti prirodnih resursa, parlamentarci su ocijenili prijeko potrebnom upotrebu i nuklearne energije koja, osim što je jeftinija, ima i pozitivan učinak na okoliš. Pri tome je potrebno osigurati pravilno informiranje javnosti o svim aspektima proizvodnje nuklearne energije, uključujući i sigurnost.

U raspravi je sudjelovao i g. Mehmed Suljkanović, koji se najprije zahvalio domaćinu na iznimno kvalitetnoj organizaciji sastanka koji je odličnu prilika za razmjenu iskustava upodručju korištenja nuklearne energije. Kada je u pitanju Bosna i Hercegovina, g. Suljkanović istaknuo je da BiH nema nuklearne elektrane niti ih planira graditi u skorijoj budućnosti. Nedavno je objavljena studija energetskeg sektora BiH u kojoj se navodi da energetske bilance do 2020. godine tretiraju samo električnu energiju, ugljen, plin, naftu i zaštitu okoliša. U svakom slučaju, kako je rekao g. Suljkanović, sastanak Općeg komiteta za gospodarske poslove PSSEI je mjesto gdje se mogu razmijeniti dragocjena iskustva. Također se osvrnuo i na više puta ponovljenu konstataciju u uvodnim prezentacijama, a to je da cijena urana, kao osnove za nuklearnu energiju, ne ovisi o kartelima kakav je slučaj s cijenom nafte. U vezi s tim, nazočne je podsjetio na krizu ugljena iz sedamdesetih godina prošloga stoljeća, kada se vjerovalo da će prelazak s ugljena na naftu biti jeftiniji i da će cijena nafte ostati nepromijenjena, a danas najbolje možemo vidjeti koliko je ta procjena bila pogrešna i kako su drastično

povećane cijene nafte. Gospodin Suljkanović izrazio je sumnju da će cijena urana dugoročno ostati niska, te je upozorio da iskopavanje urana šteti okolišu.

Sastanak Općeg komiteta za gospodarske poslove PSSEI rezultirao je usvajanjem rezolucije koja se nalazi u prilogu Izvješća. Na sastanku je za dopredsjednika Komiteta izabran g. Milorad Pupovac, šef Izaslanstva Republike Hrvatske u PSSEI.

Pripremila:

Edina Hrnjić

Tajnica Izaslanstva

Odobrio:

Mehmed Suljkanović

Predsjedatelj Izaslanstva

Dostaviti:

- *Naslovu*
- *Odjelu za informacije i dokumentaciju*
- *Ministarstvu vanjskih poslova BiH*
- *a/a*